LINGUISTIC CONSIDERATIONS UPON VALUE TITLES

Adelina Iliescu
Lecturer, PhD, University of Craiova

Abstract:In this paper we propose a juridical and linguistic analysis of some terms, as: credit title, value title, property value, marketing effects. Study of specialized languages, legal, in this case, offers opportunity of formulate novel ideas and observations on grammatical structure, etymology, linguistic and cultural relations between different peoples.
In juridical language we can see the fact that it can be seen using Latin terms and expressions. The influence of Roman law on the other hand, and also the Latin legal vocabulary it was overwhelming. So we try an etymological analysis of the terms proposed for consideration.

Keywords: credit title, value title, property value, marketing effects, , linguistics

1. Consideraţii asupra necesităţii analizei terminologice în materia titlurilor de valoare.

Titlurile de valoare sunt bunuri a căror natură juridică obligă atât la o abordare din perspectiva legislaţiei de drept comun, (dispoziţiile actualului Cod civil, dar şi dispoziţiile *Legii nr.287/2009 privind Noul Codul civil)*, iar pe de altă parte, din perspectiva normelor speciale (Codul comercial, Legea nr.58/1934 asupra cambiei şi biletului la ordin şi de Legea 59/1934 privind cecul, etc.).

Analiza terminologică în materia titlurilor de valoare este necesară pentru a evita ambiguităţile sesizate în practica de specialitate, în contextul în care problemele de fixare a noţiunii de « titlu de valoare » sunt generate atât de faptul că doctrina juridică română se află sub influenţa doctrinelor franceză şi italiană utilizând expresiile: „titlu de credit", „titlu de valoare"[1], „hârtie de valoare", „efecte de comerţ", „instrumente negociabile" sau „valori mobiliare", cât şi de diferenţa de înţelegere a conceptului dintre jurişti şi economişti.

2. Precizări de ordin lingvistic şi etimologic în materia titlurilor de valoare

Noţiunea de « titlu de credit ». Termenul de *credit* provine din limba latină, *credo, -ere, -didi,*

-itum[2] – încrederea celui care dă unei persoane anumite bunuri, servicii, că va primi în schimb valori corespunzătoare.1.a încredinţa ceva cuiva, a da în seama cuiva: *credere arma militi* a încredinţa arme soldaţilor, credere alicui imperium a încredinţa cuiva comanda supremă, se credere suaque omnia alienissimis a se încredinţa pe sine şi pe toate ale sale unor străini, credere illi consilia omnia a încredinţa aceluia toate planurile, se credere ponto a înfrunta valurile mării; credere se pugnae a înfrunta lupta. 2. A împrumuta bani, a da cu împrumut: credere alicui grandem pecuniam a da cuiva cu împrumut o mare sumă de bani,

[1] Marian Bratiş, *Titluri de valoare comercială*, în „Revista de Drept Comercial", nr.5/2005, p. 67-33. Autorul precizează că în dreptul comun titlul de valoare este definit ca fiind un document constatator al unei creanţe realizabile la împlinirea unui termen, iar în dreptul comercial acesta este un înscris cu valoare comercială prin care se constată existenţa unei obligaţii comerciale ce va fi executată după trecerea unui anumit interval de timp.
[2] G. Guţu, *Dicţionar latin-român*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983, p. 262-263.

BDD-A28602 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 12:15:23 UTC)

credere pecuniam sine fenore a împrumuta bani fără dobândă, 3. A se încrede, a avea încredere: neque credit nisi ei quem fidelem putat şi nu se încrede decât în acele pe care îl socoteşte de bună credinţă. 4. A da crezare, a crede: his auctoribus temere credens dând orbeşte crezare acestora care afirmau.

În limba română, cuvântul *credit* a pătruns în sec. 18, preluat din limba franceză**.**

Noţunea de « titlu de valoare ». Conform *Dicţionarului explicativ al limbii române* cuvântul*valoare, valori*, este un substantiv de genul feminin şi poate însemna. I.1. Însuşire a unor lucruri, fapte, idei, fenomene de a corespunde necesităților sociale și idealurilor generate de acestea; suma calităților care dau preț unui obiect, unei ființe, unui fenomen etc.; importanţă, însemnătate, preţ, merit. ◊Locuţiune adjectivală *De valoare***a)** (despre lucruri) pretios, scump, de preț; valoros; **b)** (despre oameni) important, merituos; cu autoritate; valoros. ◊Expresii *A scoate* (sau *a pune*) *în valoare* a arăta, a demonstra importanța, calitățile esențiale ale unei ființe, ale unui lucru, ale unui fenomen etc.; a scoate în relief, a sublinia. ♦ (Concret) Ceea ce este important, valoros, vrednic de apreciere, de stimă (din punct de vedere material, social, moral etc.). **2.** Eficacitate, putere. *Valoare nutritivă*. **II.1.** (Economie politică) Muncă socială necesară pentru producerea unei mărfi și materializată în marfă. *Valoare de întrebuinţare* proprietate a unui lucru de a satisface o anumită necesitate a omului sau a societății. *Valoare de schimb* raport, proporție în care o anumită cantitate de marfă de un anumit fel se schimbă cu o cantitate de marfă de alt fel. **2.**(Concret) Marfă. **3.** (Comerț, Finanţe) Exprimare în bani a costului unei mărfi sau a unei acțiuni, a unui cec etc. ◊*Valoare comercială* (sau *de circulație*) echivalent în bani al unui bun sau al unei mărfi pe piață; curs. ♦ Înscris (cec, cambie, obligațiune etc.) reprezentând un drept în bani sau în bunuri de altă natură. *Valoare mobiliară* înscris reprezentând un drept asupra unor bunuri mobiliare (marfă, bani etc.). *Valoare imobiliară* înscris reprezentând un drept asupra unor bunuri imobiliare (clădiri, pământ etc.). ♦ Rentabilitate, productivitate. **4.** (Matematică, Fizică) Mărime matematică asociată unei mărimi fizice (după un anumit procedeu de măsurare), permițând compararea mărimii cu altele de aceeași natură. *Valoare absolută* = valoarea unei expresii matematice când nu se ține seamă de semnul (+ sau) pe care îl are. ♦ Rezultat al unui calcul, al unei operații matematice etc. **5.** (Muzică) Durata absolută sau relativă a unei note sau a unei pauze. **6.** Efect obținut în pictură prin alăturarea a două nuanțe diferite ale unui ton. **7.** Sens, nuanță de sens a unui cuvânt. . Termenul *valoáre (-óri)* provine din cuvântul francez*valeur.* Avem următoarele derivate în limba română*avalora,* verb. (a prețui); *valoriza,* verb. (a da o anumită valoare); *valorifica,* verb. (a valoriza); *valoros,* adjectiv, din fr. *valeureux*; *devaloriza,* verb., din fr. *dévaloriser*; *valută,* s.f. (deviză), din it. *valuta*; *valutar,* adjectiv. (referitor la valută).

Noţiunea de « valoare mobiliară » *Cuvântul mobiliar, -ă,mobiliari, -e,* este un adjectiv care poate fi întrebuinţat din punct de vedere juridic şi înseamnă " alcătuit din bunuri mobile, care se referă la bunuri mobile". (Despre bunuri sau averi) Care poate fi transportat; mobil. Din punct de vedere etimologic, termenul poate fi raportat la latinescul *mobilie, -e*[3], un adjectiv provenit din verbul *moveo, movere. Adjectivul mobilis, -e* poate insemna 1. Care poate fi mişcat mobil, care se mişcă uşor: *nervisalienis mobile lignum* marionetă de lemn pusă în mişcare de sfori trase de altul. 2. Figurat suplu: *mobilis aetas iuvenum* vârsta mlădioasă a tinerilor. 3. Care se mişcă repede: *pedibus mobilis* iute de picior 4. Schimbător, nestatornic: *mobile vulg*us mulţime nestatornică

Noţiunea de « efecte de comerţ »

[3] G. Guţu, *Dicţionar latin-român*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983, p. 759.

BDD-A28602 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 12:15:23 UTC)

Din punct de vedere etimologic, comerţul provine din cuvântul latinesc *commercium* şi este o juxtapunere a prepoziţiei *cum* „cu" şi a cuvântului *merx, mercis* marfă, deci comerţul înseamnă operaţiuni cu mărfuri. Termenul de merx, *-cis* are următoarele accepţiuni[4]: marfă: *proba merx emptorem reperit* marfa bună îşi găseşte cumpărător, *merces adventiciae* mărfuri de import, merces feminae obiecte de toaletă femeiască, *permutatione mercium utuntur* fac schimb de mărfuri. Compusul *commercium, -ii* are mai multe interpretări: 1. Comerţ, negoţ, schimb, cumpărare şi vânzare: *Thraces commercio faciles* tracii dispuşi să facă schimburi, *commercium alicuius* comerţul făcut cu cineva, *commercium earum gentium* comerţul cu aceste neamuri, *commercium annonae* comerţ cu grâu. 2. voie (drept) de a face comerţ, de a cumpăra: *commercium in eo agro nemini est* acolo nimeni nu are voie să cumpere pământ; *salis commercium dedit* i-a dat dreptul de a cumpăra sare; 3. mărfuri, provizii: *commerciorum curamhabere* a avea grijă de provizii. 4. locul unde se face comerţ, târg: *iter ad commercia Indici maris* drumul spre porturile comerciale ale mării indiene. 5. (fig) raporturi, relaţii, schimb: i*nterdictis patribus commercio plebis* interzicându-se patricienilor orice raport cu plebea.

3.Concluzii

Studiul limbajului juridic ne oferă ocazia formulării unor idei şi observaţii inedite privind structura gramaticală, etimologia, relaţiile lingvistice ale termenilor specifici. Vocabularul specializat poate atrage prin specializare transfer elemente curente ale lexicului comun sau poate împrumuta altor arii lexicale termeni, care pot fi supuşi unei alte specializări.

Analiza juridică şi lingvistică lingvistică făcută asupra anumitor termeni ne-a dat ocazia formulării unor idei şi observaţii inedite privind structura gramaticală, etimologia, relaţiile lingvistice şi legătura limbii române cu limba din care provine, respectiv limba latină.

BIBLIOGRAPHY

Dicţionarul explicativ al limbii române, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1998

Graur, Al., *Lingvistica juridică,* „România literară", XIV, 1981, 36, pag. 9

Guţu, G., *Dicţionar latin-român*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983

Ion Dogaru, T.R.Popescu şi alţii, *Principii şi instituţii în dreptul comerţului internaţional*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1981.

Ion Turcu, Tudorel Boboc-Enoiu – *Trăsături generale ale titlurilor de credit*, Revista de Drept Comercial nr..7-8/1998, p.160-171.

Irinescu, Teodora, *Lingvistică juridică*, Iaşi, Casa Editorilă Demiurg, 2003.

Irinescu, Teodora, *Normă şi abatere de la normă în terminologia juridică penală şi civilă românească*, Iaşi, Casa Editorială Demiurg, 2004.

Marian Bratiş, *Titluri de valoare comercială,* Revista de Drept Comercial, nr.5/2005.[1]
Ion Dogaru, Sevastian Cercel - Drept civil, Editura C.H.Beck, Bucureşti, 2007, p.15.

Stoichiţoiu-Ichim, Adriana, *Semiotica discursului juridic,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2001

[4] G. Guţu, *Dicţionar latin-român*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1983, p. 748.

BDD-A28602 © 2018 "Petru Maior" University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.143 (2026-11-19 12:15:23 UTC)